

Delo umetnika se nikdar ne ponavlja, ker je to zadeva notranjega doživetja in nastrojnja. Že vsaka človekova kretnja, vsak gib rok ali nog daje svojstveno enkratni izraz. Vsaka ponovna kretnja ustvarja drug izraz. Prvotno nastrojenje in doživetje se v isti obliki nikdar več ne vrne.

FRANCE GORSE, 1956

Skrajna potreba je, da postane vendar tudi slovenski narod deležen tistih kulturnih dobrot, ki jih uživajo obilo že vsi drugi evropski narodi. Umetniških moči slovenskemu narodu ne manjka, le zaradi čudnih razmer je slovenskim umetnikom otežkočeno občevanje s slovensko javnostjo. Narod jih ne pozna in se zato tudi ne briga zanje. Vendar pa je mogoče odstraniti to nenaravno razmerje, in ker je koristno za narod ter tudi za umetnike, da se začno spoznavati med seboj, je treba delati s primernimi sredstvi za doseg tega namena.

RIHARD JAKOPIČ, 1908

Boljši neopravičen ponos, boljši celo napuh, nego zadovoljna ponižnost! Pomanjkanje ponosa je poglavitni vzrok našega nezanimanja za velike kulturne pojave, ki bi povsod drugod drugače vplivali na višji razmah že prirojenega in skrbljivo gojenega narodnega ponosa. Med nami je tako trdno ukoreninjeno prepričanje o našem kulturnem siromaštvu in o nujnosti teza siromaštva, da nočemo verjeti, če nam kdo pokaže in dokaže, da smo bogati. Sam sem jih slišal: „Kaj bi hodil v slovensko razstavo? Saj vem, da je revščina!“... Trdno verujem, da bo kmalu drugače, da ni več daleč tisti čas, ko bomo sprejemali darove naših pogumnih kulturnih delavcev s tisto hvaležnostjo in s tistim veselim ponosom, kakor zasluži dragocenost darov...

IVAN CANKAR, 1910

Slikar naj ne slika samo tega, kar vidi pred seboj, ampak tudi to, kar vidi v sebi. Če v sebi ničesar ne vidi, naj opusti slikanje tega, kar vidi pred seboj.

GASPAR D. FRIEDRICH

Osmi kulturni večer, sobota 18. avgusta ob sedmih zvečer v prostorih draguljarne BOYU, Olazábal 2380

OTVORITEV UMETNIŠKE RAZSTAVE SLIKARJA MILANA VOLOVSKA

Razstava bo odprta od 18. do 25. avgusta vsak dan od 9-13 in od 15-19. razen v nedeljo.

Deveti kulturni večer, sobota 1. septembra ob sedmih zvečer, salon Bullrich
2. FILOZOFSKI VEČER

Po predavanju, ki bo pravočasno označeno, bo razgovor.

GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto III. - 12 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 7. 8. 1956

BESEDA O SLIKARJU VOLOVSKU

Če je umetnost v bistvu vračanje k naravi, velja to še prav posebno za likovno umetnost, za slikarstvo. Umetnikovo delo je v tem pomenu posnemanje zunanjega, objektivnega, obenem pa izražanje samega sebe in nekakšno ustvarjanje sebe. Človek se vrača k naravi, a jo že prej pozna in ljubi. Le tako je možno njegovo pristno ustvarjanje in ohranjanje svoje osebnosti v stanju prvotne enotnosti in naravnosti. Vračanje v naravo namreč preprečuje, da bi se osebnost „razpršila“ in razgubila v indiferentnosti in nedoločenosti. Volovška poznamo iz njegovih del in dosedanjega razstavljanja kot slikarja in grafika z izrazito osebnostjo, ki teži stalno v naravnost in pristnost izraza. Umetnostno delovanje mu ne pomeni samo odmišljanja stvarnosti, iskanja nepredstavljaljivega, ampak teženje po pomensko bogatem in po ostvarjanju oblik iz narave, ki so „potrebne“ njegovi osebnosti, njegovemu vračanju in prisvajanju narave. V vsem tem je vsebovano nekaj vrednega, nekaj polnega, mogli bi reči, nekaj mističnega. Umetnik, ki teži po ustvarjanju svojstvenih oblik, se ne „prepušča“ naravi, ampak jo obvladuje in presnavlja. V bistvu ne more biti nikakega govora o nasilstvu nad zunanji, stvarnimi in „razumljivimi“ oblikami, ampak je vse le prisvajanje narave v sebi primerne in svoji osebnosti potrebne oblike. Tako se izraža umetnikova čustvenost in njegova človečnost.

Cilj umetnostnega delovanja (idealizem) leži v odkritju smisla stvari, sveta in življenja. Za umetnika kot človeka je to tudi biti po človeško, eksistirati. Iz tega temeljnega in družabnega zadržanja se porajajo lahko dela, ki nosijo znak osebnosti in pristnosti. Volovšek se je pojavil med nami, moremo reči, v znamenju pravega umetnostnega hotenja, sile, ki je bližanje k naravi (nek začasni realizem), obenem pa močno teženje v drugo smer, v zblizanje z ljudmi, z okoljem in hotenje sodelovati. Volovška poznamo še po tem, da poučuje na Umetniški šoli in da se zna približati z domačnostjo in naravnostjo ob pravem času in dati morda samo misel, kako bi to ali ono lahko bilo, kako bi bila kakšna poteza boljša, močnejša ali barva primernejša in naravnejša. Zna biti domač in neposreden, kakor je tudi njegovo umetniško izražanje in ustvarjanje neposredno, jasno in skrajno blizu človekovemu prvotnemu doživljanju.

Volovškovo umetnostno delo še ni doseglo dokončnega izraza in vsebine. Je v razvoju, v stalnem iskanju in napredovanju. Prav s tem pa je lahko še posebno koristen novim in mlajšim slikarskim talentom, ki si prisvajajo lažje in mnogo več od umetnika, ki je „na poti“ do svojih novih vrednot, ki se bori za pravi izraz in ki nenehno išče. Od že dovršenih in od popolnih v katerikoli umetnosti je težko in nevarno jemati.

Zdi se mi, da je Volovšek nezaupljiv in kritičen do modernih struj v slikarstvu. Prav ima. Umetnik je človek in išče svoj slog in svoj osebnostni izraz. Samo to je pot do zblizanja z naravo — za Volovška preko barvne ploskovnosti in črte. Harmonija ene in druge — osnovne plastičnosti, ki jo določa barva in dinamičnega oblikovanja te plastičnosti, kjer pride do izraza gibanje, črta — daje čutiti nek potreben melodični ton v sliki. Volovškovo delo razmejuje po eni strani živa, z močnimi in obenem svežimi barvami nasičena ploskovna plastičnost, po drugi strani pa arhitektonsko, težko in snovno oblikovanje, ki poraja čustveno vrednost črte in osebne sile. Gradnja, konstrukcija, teh barvnih, iz muzikalnega doživetja nastajajočih prvin in njihovo določno in hoteno razmejevanje izvira iz globoke zavesti časa, iz razlike med preteklostjo in sedanostjo, med dejanskim in med možnim.

Kakor umetniki na drugih področjih, doživlja tudi slikar neko predustvarjalno, muzikalno razpoloženje, ki se pozneje v njegovem ustvarjalnem delu razraste v zavest in zajetje prostora in časa. Mislim, da naj bi Volovšek zavestno težil prav v to stran in izčrpal prav iz

(Nadaljevanje na naslednji strani.)

(Nadaljevanje s prve strani)

tega prvotnega razpoloženja, kar se največ da. Za estetski predmet mu je namreč lahko vse: od preprostega tihožitja do zamotanih potez obraza. Ekspresivnost najde tako v simetričnosti in v proporciji človekove podobe, kakor tudi v zunanji, mrtvi naravi. Z vsem tem pa — tudi včasih težko razumljivo, intuitivno vznemirjenostjo ob globokem pogledu v bistvo predmeta in narave — nam lahko pomaga do spoznanja lepote in resnice.

V tem svetu, ki cení zunanost in snovnosti, nam je potrebna poglobitev v stvarnost in po tej v duhovnost. Vračanje k naravi preko sveta barve in oblike je ena možnost te poglobitve. Nadaljevanje domače tradicije ter posredovanje svojega družbi in novim talentom, je druga možnost. Naj bi zato tudi obiskovalec te nove Volovškove razstave — tega novega dogodka v našem zamejskem kulturnem delu — to razumel: katerakoli iz ljubeznijo ustvarjena umetnina pomeni v našem nenehnem napredovanju in rasti tudi novo, skupno pridobitev in skupno vrednoto ter možnost za razumevanje sveta in nas samih.

FP.

naši večeri

FILOZOFIJA AVTOMACIJE

V soboto dne 4. avgusta je na sedmem kulturnem večeru predaval vseučiliški profesor dr. Ivan Ahčin o filozofiji avtomacije. Večer je priredila filozofska sekcija Slov. kult. akcije in je v njenem imenu vodil spored prof. dr. Vinko Brumen.

Uvodoma je iskreno pozdravil predavatelja in mu izrekel besede zahvale ne samo Slov. kult. akcije, ampak vseh udeležencev večera; saj je prišel razpravljat o stvarini, ki je tako aktualna in je predavatelj prav gotovo tisti, ki more kot najbolj pozvan govoriti o tem predmetu.

V prvem delu svojega predavanja je prof. dr. Ahčin najprej podal sliko razvoja moderne tehnike in poudaril, kolikšen je pomen avtomacije. Kakor je pred 150 leti uvedba stroja pomenila pravo revolucionarno dejanje v razvoju tehnike, tako pomeni tak dogodek uvedba avtomacije, ki napoveduje skoraj da novo civilizacijo. Kot taka je prav tako veliko revolucionarno dejanje, kakor je bil nekoč stroj. Potem ko je razložil glavne značilnosti nastopa in uveljavljanja avtomacije, se je pomudil pri njeni oznaki, ko se je začel prvič uporabljati izraz avtomacija, pa ta še vedno ni sprejet kot dokončen. Njene možnosti za napredek tehnike in ves razvoj človeštva so neizmerne, spremenili se bodo pogoji dela in zelo se bo dvignila življenjska raven človeštva.

V drugem delu je predavatelj obravnaval razne poglede na avtomacijo in njen vpliv na usmeritev nove dobe. Omenjal je pesimistične in optimistične vidike, nazadnje pa nakazal idejne poglede, ki bodo morali biti merodajni prav tako pri tem pojavu, kakor so bili do sedaj pri vseh dosedanjih. Gre zato, v kakšnem duhu bo človeštvo izvajalo novosti in jih vklapljal v svoj idejni svet — noben tehnični napredek ne more biti škodljiv, ako ne ruši duhovnih osnov svetovnega reda. Glavna nevarnost je le, da bi človeštvo krenilo v še večji materializem, kakor pa je to bilo do sedaj.

Predavatelja so vsi navzoči — dvorana je bila polna in so mnogi še stali — nagradili z obilnim aplavzom. Prof. dr. Brumen se je prav pristržno predavatelju zahvalil, nakar je sledila obsežna debata — najbolj obilna, kar jih je sprožila letošnja sezona.

LEPOSLOVNE NAGRADE

Vse literarne ustvarjalce kakor tudi one, ki bi želeli postati, opozarjamo, da so tudi za leto 1956 razpisane tri Božične leploslovne nagrade v skupnem znesku 10.000 argentinskih pesov. Prispevki morajo biti izvirna dela (roman, zbirka novel, zbirka pesmi, drama); rokopise je treba poslati v dveh na stroj pisanih izvodih do 31. oktobra 1956 na naslov: Slovenska kulturna akcija — Leposlovne nagrade — Alvarado 350, Ramos Mejía FCNS, Prov. Buenos Aires, Argentina. — Podrobno besedilo, objavljeno v Glasu III, št. 3 in Meddobju II, št. 6, je vsem, ki bi pri nagradnem natečaju radi sodelovali, na razpolago v pisarni Slov. kult. akcije, kjer ga morejo dvigniti ali pismeno zaprositi.

obrazi in obzorja

Letos 15. julija je poteklo 350 let od tistega dne, ko je v Leydenu na Holandskem podarila mati Neeltgen Willemsdochter svojemu možu, premožnemu mlinarju Harmenu Gerritszoonu sinčka, svojega petega otroka: Rembrandt Harmencz van Rijn je njegovo celo ime. Mnogim velja za največjega slikarja vseh časov, vsem pa vsaj za enega med prav največjimi. Ni pa bila včasih njegova slava tako velika kot je danes. Sicer so ga kot umetnika že za njegovih živih časov cenili, celo više kot so ga cenili s človeške plati in tudi so že takrat in v poznejših časih radi pridobivali njegova dela; še v času svoje revščine je lahko izkupil za odtis jedkanice „Kristus zdravi bolnike“ sto goldinarjev; toda vso zaslužno veljavo so mu dali šele v dobi impresionizma, kot so jo dali El Grecu šele ekspresionisti. Ene izmed prvih velikih kolektivnih razstav, ki so dandanes tako pogoste in tako zelo koristne umetnostni znanosti pa tudi modernim umetnikom, ki se znaajo koristiti z deli svojih prednikov, je bil deležen prav Rembrandt. Leta 1898 so zbrali v Amsterdamu iz celega sveta v ta celi svet raztresene slikarjeve slike, grafike in risbe in tedaj šele se je pokazala njegova veličina v vsej gloriiji.

Z veljavo Rembrandtovih slikarskih vrednot je rastle tudi zanimanje za njegovo življenje. Umetnostni zgodovinarji so radi poudarjali razliko med njim, reformiranim kristjanom in 30 let starejšim katoliškim Rubensom, med Rembrandtovim prevladujočim naturalizmom in idealistično-naturalističnim konfliktom pri Rubensu. Kulturni zgodovinarji so radi prizanašali kalvinističnim pastorem, ki so obsojali njegovo razmerje s Hendrickje Stoffels in bi kakšnim katoliškim župnikom v podobnem primeru najbrž ne bili tako prizanesljivi. Široka masa meščanstva se je začela bolj zanimati za umetnikovo zasebno življenje in so samo v Nemčiji izhajali spisi o njem v nakladah mnogih desetisočev. Nemci so videli v Rembrandtu utelešen genij germanstva, čeprav so mu dali pravo veljavo Romani, zlasti Francozi. Res pa je Rembrandt pristen severnjak.

Samo kratek prerez skozi življenje, v kolikor lahko služi za boljše razumevanje Rembrandtove umetnosti. Oče ga je namenil znanstvenemu študiju, sin pa je presedlal na slikarstvo. Učitelja sta mu bila Jakob van Swanenburch in Pieter Lastman. Čeprav je že mladi učenec svoja mojstra po talentu prekašal, ju je vendar pazno poslušal in celo uboel. S součencem pri Lasmanu, svojim ožjim rojakom Svanom Livensom sta postala prijatelja in nekaj časa sodelavca. Iz amsterdamske Livensove šole se je vrnil za nekaj let v Leyden, potem se je pa za stalno preselil spet v Amsterdam. Potoval Rembrandt ni in si niti obiska Italije ni privoščil, kot je bila takrat navada vseh mladih holandskih slikarjev. Pač pa je vneto zbiral in kupal umetnine, tudi tujih, zlasti italijanskih mojstrov. To mu je postalo še lažje, ko se je l. 1634 bogato poročil s Saskijo van Uylenburch. Svojo ženo je silno ljubil in

mu je bila ves čas konca edina mlada ženska modelka. Ia sta štiri otroke, od katerih je ostri živiljenju samo sin Titus, ki je beležen iste očetove kot Saskia možev ubežni. Na mnogih slikah srečamo Tiki se je v poznejših letih izkazal z hvaležnega za očetovo ljubezen. Sas je umrla l. 1642. Potem se je navedna svojo služkinjo Hendrickje, ki bi tudi poročil, da ni družba taki morali poroki bolj nasprotovala, kot pri zvezi. Oglašati so se začeli upniki, ki je do rubežni in tudi hiša je šla naoben; manjši mojstri so se pilili za lajša naročila. Hendrickje je bila Rembrandtu v veliko oporo pri vodstvu vednoromnejšega gospodinjstva pa tudi v pričrčanem občudovanju njegove umosti, ki je po silnosti rasla od slike slike. Leta 1663 je umrla Hendrickje, leto pred očetom Titus, Rembrandt pa je zapušen

REMBRANDTOV MOJSTROV AVTOPORTRRET

in v revščini zatise. 8. oktobra 1669 oči, ki so vodile čop in rezilo v njegovi roki.

Rembrandt je v istem času se je s podobno sliko problematiko pečal v Španiji Diego Velázquez in težko je reči, kdo je v oboji problematiki se je Velázquezova problematika je bila barvna, Rembrandtova svetlobna. Tudi Neapeljčani, Španci in Bolonjci so bili stvar enostavno: nekod zunaj, svetla mesta so še bolj zatemnili. Zarišče pa največkrat nima, nekje v bližini luč v ne predlogi in predmetih. V delih, tam kjer je izžareva luč od neta način nastali

pojavov je seveda bolj komplicirano, pa tudi bolj učinkovito. Marsikdaj in marsikje so pozneje Rembrandta v tem posnemali, pa ga nikoli dosegli.

Nadalje je Rembrandt drzno iznajdljiv v nanašanju barvnih plasti na platno, še bolj kot Velázquez. Je začetnik pastoznega slikarstva. Ni krasil Saskije in Hendrickje z zlatom in dragimi kamni samo iz prešerne ljubezni, ampak tudi iz posebne lastnosti draguljev, ki se svetijo na slikah kot na debelo nanešena barva bolj kot s pomočjo svetlih, belih barvnih prog. V tej stvari so dosegli van Rijnja šele impresionisti, pa ga morda ne bi, če jim ne bi on sam nudil toliko zgledov.

V grafiki je začel novo ero in dognal tehnične novosti za obdelavo zlasti bakrene plošče. Uporabljal je suho iglo, pa tudi jedkovine, ki so mu celo pri zdravju škodovale, zato pa je v grafiki, posebno jedkanici odkril dotlej nepoznane izrazne moči, tako silne, kot jih risba nikoli ni sposobna iz sebe dati.

V kompoziciji je sovražil konvencionalnost, celo že udomačene italijanske svobodne diagonalne razporeditve kot se jih je rad posluževal Rubens. V lastnem zakonskem portretu si je posedel Saskijo na kolena, člane kirurškega ceha je portretiral pri delu ob mrtvem kadavru, člane strelske družine na pohodu k vaji ali slavnosti. O kompozicijskem principu pri njem ni mogoče govoriti, njegova kompozicija je res svobodna, pa nikoli raztrgana.

Te kratke stilne oznake bi govorile za velikana, ki se je ves predal samo reševanju formalnih problemov. Pa ni tako: Rembrandt van Rijn je velik v izberi snovi in skoraj nenadkriljiv tudi v izražanju vsebine. Tem večji je v tem, ker je oboje dosegal z naturalističnimi sredstvi. Svet njegovih upodobitev je v prvi vrsti religiozen, bibličen iz stare in nove zaveze. To pri Rembrandtu niso bila cerkvena naročila, ki so drugod dajala mojstrom gmotno podlaglo, ampak največkrat nenaročena dela, delana iz globokega religioznega čustva in iz vere. Posebno začudj upodabljanje Marije in to ne samo v evangeljskih zgodbah, ampak tudi iz drugotnega izročila. Mitološki prizori v slikarjevem repertoireju so bolj priložnosti za slikanje ženskega telesa, ki mu je izkazoval Rembrandt silno spoštovanje in tudi tu se je rajši zatekal k dogodbam iz starega testamenta kot v grški mit, kar ga značilno loči od katoliških mitologistov tistega časa. Tretja snov mu je portret, individualni in skupinski. Moral je biti velik psiholog in do skrajnosti rafiniran pri uporabljanju črtila in barve, da je umel stotinam portretirancev vsakemu prepričljivo podati njegove duševne lastnosti prav tako ali še bolj verno, kot zunanjo pojavo. Višek je pri tem dosegel pri številnih lastnih portretih, ki so prava ilustracija njegovega bogatega in razburkanega življenja.

V časih Rembrandtovega življenja je bila slovenska umetnost revna kot cerkvena miš. Po stoletni suši, ki ji je bil prvi sokrivec protestantizem, se je zah-

tevnjšim ljudem jelo žejati po boljši umetnosti. Rokodelčiči, ki so prespali stoletje, so bili le preskromni v svoji dobričini, da bi mogli zadovoljiti slovenski svet. Škof Tomaž Hren je iskal ustvarjalce po bližnjih alpskih deželah, ki o Rembrandtovih čudežih tudi niso ničesar vedeli. Plemstvo pa je takrat rado vabilo na svoje gradove flamske in nizozemske slikarje, ki jih je bilo po svetu na pretek, pa so bili druge in še rajši tretje vrste mojstri, ki jim je bil Rembrandt previsok, da bi ga mogli dojeti. Morda je le kakšen daljnji žarek Harmenczove luči posijal takrat že tudi na slovensko zemljo. Ljubljanski barok, klasicizem in romantika so bili drugam usmerjeni. V dobi realizma bi pa že lahko govorili o Rembrandtu na Slovenskem. Pri Šubicih, Azbetu, Kobilici in pri Veselu, ki mu bi bil tudi po svojem starinskem bohemstvu podoben, če bi bil vsaj za spoznanje bolj fin. Med impresionisti sta bila rembrandtovski nastrojena Jakopič in Stern. V naslednji generaciji je našel holandski čudodelnik, kot mu tudi pravijo, velikega oboževalca v Francetu Tratniku. Ker pa je njegova umetnost vevkna, bo še marsikateri Slovenec romal k njegovim slikam in jedkanicam, kajti na Slovenskem ni menda nobenega njegovega nespornega dela.

M. Marolt

odmevi

Nov slovenski roman — Marijan Marolt, Zori, noč vesela! V 25. številki tržaške „Demokracije“ z dne 22. junija piše o tem našem izdanju V. B. Najprej omenja motive in dogodke, da pojejo v kontoveljski cerkvi naslovno pesem in nadaljuje: „Vse to je v mikavni obliki popisal Vrhničan Marijan Marolt... Obsežno zgodovinsko gradivo se mu je izčistilo in uredilo v sočen kulturno zgodovinski roman... Napisal je prijeten tekst, ki ga bodo preprosti ljudje radi brali, ker je poln humorja, čustev in živih dogodkov. Vendar pa ima tudi nemalo šibkosti. Predvsem bi ga bil pisatelj brez škode lahko precej skrčil. Izostati bi bilo moralo vse, kar ni važno in zahtevnejšega bralca moti. Marolt se je v izražanju premalo omejeval na tisto, kar je nujno povedati, in je preveč vsega napisal. Pri njem beseda nima tiste vrednosti, kakršno ji dajejo veliki besedni umetniki. Poleg gostobesednosti moti bralca tudi preenostavna psihologija in pa naivnost. Vse to kaže, da je Marolta pripravila k pisanju prei kot bolečina, ki sili iz človeka, velika ljubezen do Vrhničanov. Barva domoljubne ljubezni pa je bela — in v tem romanu je veliko, celo preveč svetlobe. A mogoče ga bodo ljudje zaradi nje še rajši brali.“

poročamo

CANKARJEV KRALJ NA BETAJNOVI

Igralska skupina Ciudadelski oder je v režiji I. Špeha igrala v nedeljo 29. julija v ciudadelski cerkveni dvorani Kralja na Betajnovi. Je to letos že druga predstava te skupine igralcev, ki niso povezani v društvo. Če je že Zigonov „Kadar se utrga oblak“ pomenil lep kulturni dogodek, je treba še toliko bolj poudariti pomembnost te uprizoritve. Poleg vestnosti in resnosti v pripravah in izvedbi je ugotovitev vredno dejstvo, da je občinstvo, ki ga je bila dvorana polna, napeto sledilo poteku dejanja in je torej prazen tisti strah pred Cankarjem, ki je v prejšnjih letih onemogočal uprizoritve njegovih dram. Pred predstavo se je v kratkem, zgoščenem predavanju spomnil dr. Jože Krivec osemdesetletnice Cankarjevega rojstva ter poudaril nekatere posebne vrednote pisateljeve umetnosti in posebej Kralja na Betajnovi.

OPOZARJAMO, DA BO UMETNIŠKA RAZSTAVA SLIKARJA MILANA VOLOVŠKA V PROSTORIH DRAGULJARNE BOJU, OLAZABAL 2380, KJER SI MOREJO NAŠI ROJAKI OGLEDATI V DNEH PRED IN PO RAZSTAVI DELA SLOVENSkih UMETNIKOV - MOJSTROV: JAKOPIČA, STERNENA, JAME, G. A. KOSA, FR. KRALJA, PAVLOVCA, MIHELIČA IN DRUGIH.

ARKO BERTONCELJ V HIMALAJSKI OPREMI

DHAULAGIRI

najzanimivejša slovenska knjiga v zamejstvu.

DHAULAGIRI

dokaz slovenske gorniške zavesti in zmogljivosti.

DHAULAGIRI

priča slovenske prisotnosti v svetovni aktualnosti.

DHAULAGIRI — Slovenec v argentinski odpravi na Himalajo, je izredno izdanje knjižne salože Slovenske kulturne akcije.

Knjiga je izšla le v 1100 izvodih. Bogati jo 50 izvornih, še nikjer objavljenih ilustracij!

Povpraševanje po tem odličnem potopisu našega gornika DINKA BERTONCELJA je veliko in bo naklada verjetno kmalu pošla. Ponatisa ne bo.

Kdor knjige še nima, naj si jo omisli čimprej, saj predstavlja izredno redkost na slovenskih knjižnih policah.

Ob neuspehih vseh dosedanjih svetovnih odprav na Dhaulagiri, je Bertoncljev potopis še posebno aktualen; odprava, pri kateri je sodeloval, je do zdaj najvišje dospela. Tudi letošnja, druga argentinska odprava ni prišla do višin, ki jih je že dosegel slovenski gornik!

DHAULAGIRI v sleherni slovenski hiši je —

najlepše priznanje slovenskemu gorništvu!

BERTONCELJ - ARKO DHAULAGIRI

iz uprave

Nujno prosimo vse člane in naročnike, da poravnajo zaostalo članarino in naročnino. In blagovito oprostiti priganjanju... Morda se posamezniku zdi, da naša uprava ne trpi posebne škode, ako on ne poravna svojih obveznosti pravočasno. Da, bilo bi tako, če bi bilo takih zamudnikov malo. A kadar jih je veliko, kot dejansko je, se znajde blagajna v nemajhnih težavah in trpi znatno škodo. Delo naše ustanove, zlasti izdajanje publikacij, terja sprotno plačevanje članarine in naročnine. A ker je ustanova začela z nič in nima rezervnega kapitala, s katerim bi krila zaostale obveznosti članstva in naročnikov, je nemalokrat treba najti rešitve z najemom posojila, katerega obresti blagajno znatno obremene. Redno plačevanje članarine in naročnine bi zelo olajšalo gnotno plat naših prizadevanj in dvignilo raven vsega našega delovanja.

Veliko uslugo nam bodo napravili tisti naročniki, ki bodo iz ljubezni do stvari naročnino letnika 1956/1957 vnaprej plačali že zdaj v začetku. V tiskarni sta v delu prvi dve publikaciji novega letnika: dvojna številka "Meddobja" in Balantičeve poezije; izšlo je že več števil tretjega letnika "Glasa". V kratkem bo torej treba plačati znatne zneske, ki jih moremo dobiti le z vplačili nove naročnine. Kdor le more, naj nam napravi to uslugo!

Naše požrtvovalne poverjenike lepo prosimo, da pohite z ureditvijo zaostalih vplačil in s prodajo

knjig in revij zadnjega letnika, zlasti Dhaulagiri in Vrednot, kakor hitro jih prejmejo. S pošiljavitvijo teh zadnjih dveh obsežnih knjig smo se precej zakasnili, ker smo čakali, da se nam uredi nov, lažji in cenejši način pošiljanja v inozemstvo, kar nam je tudi uspelo. Naročniki in poverjeniki v inozemstvu boste v bodoče verjetno prejeli naše publikacije po eni izmed buenosaireskih knjigarn, kar naj Vas ne moti; pošilja Vam jih Slovenska kulturna akcija.

Našim mecenom, ki so nam obljubili svoje letne podporne prispevke ali nam dali upanje za kak večji enkratni dar Slovenski kulturni akciji, se lepo priporočamo, da po možnosti to plemenito gesto napravijo v tem času, ko so ob zaključku prejšnjega in v začetku novega letnika potrebe naše ustanove največje.

CENENA VEZAVA „MEDDOBJA“

Uprava Slovenske kulturne akcije sporoča vsem svojim naročnikom in prijateljem, da bo pripravila enoten tip platnic in pričela sprejemati celotne letnike revije v vezavo. Kdor želi imeti Meddobje vezano, naj pošlje do 1. septembra skrbno zavite zvezke v tiskarno Grote, Montes de Oca 320, Buenos Aires. Na zavoju kakor tudi na posameznih zvezkih revije naj bo razločno napisano lastnikovo ime. Vezava posameznega letnika Meddobja bo stala 25 pesov.

Istovrstno uprava tudi sporoča, da bo danih v vezavo nekaj novih izvodov, ki bodo pozneje v prodaji. Ker so zlasti prve številke že redke, sporočamo našim prijateljem, naj si že zdaj rezervirajo letnike zase ali za svoje prijatelje. Cene tem novovezanim letnikom bodo sporočene.

naši ustvarjalci

Slikar Božidar Kramole pripravlja samostojno umetniško razstavo svojih najnovejših del. Razstavljal bo okrog Božiča v Torontu, večinoma olja, kakih dvajset po številu.

doma

in po svetu

Zadnjega junija t. l. so v Ljubljani odprli razstavo koroških slikarjev, med katerimi je bil tudi Werner Berg, po rodu iz rajha, ki pa že dolgo živi med koroškimi Slovenci (Rutarjevo pri Galiciji) in črpa iz njihovega življenja svoje slikarske motive. V zameno so potem razstavili v Celovcu kolekcijo slik slovenskih impresionistov Groharja, Jakopčiča, Jame in Sternena.

Slovenska narodna zveza v kanadskem Torontu namerja v letošnji jeseni pripraviti razstavo slovenske izseljenske grafike. Na razstavi naj bi bili zastopani predvsem umetniki, ki so razstavljali že na prvi podobni grafični razstavi, ki jo je pred dobrih letom v Buenos Airesu priredila Slovenska kulturna akcija.

Graham Greene je napisal nov roman "The quiet American" — Lagodni Amerikaneč". Dejanje se razvija v Saigonu, glavnem mestu bivše francoske Indokine, nosilec dejanja pa je ameriški časninar, ki je prišel poročat domačim listom, kakšna je tragedija domačinov in sveta v naši dobi. Howard Fast je napisal pred kratkim obsežno kritiko o tem novem romanu Grahama Greena in pravi, "da je z njim avtor gotovo napisal svoje najboljšo delo po drugi svetovni vojni".